

Oponentský posudek na doktorskou disertační práci Michaely Prokeš „Sleep in the Context of Quality of Life“.

Pro „velkou obhajobu“, obor sociologie, FSV UK.

Předložená práce se věnuje sociologickému pohledu na problematiku spánku. Spánek v úvodu představuje jako vděčné sociologické téma (i když trochu nadbytečně a vlastně nesprávně argumentuje novostí tohoto sociologického pohledu). Úvod nastiňuje relevanci sociologického zkoumání spánku – zejména s odkazem na zvolené výzkumné otázky: vztah spánku a kvality života (té se věnuje podrobněji v kapitole třetí), vlivu pracovní a rodinné situace na spánek (kapitola čtvrtá) a konečně na vztah mezi rodičovstvím a spánkem (kapitola pátá).

Práce je pojata jako **soubor tří časopiseckých statí, který je doplněn zastřešujícím úvodem a závěrem**. Je chvályhodné, že v době „velké obhajoby“ již dva z těchto článků vyšly a třetí je v recenzním řízení.

Toto konstatování ukazuje, že se doktorandka **produktivně zapojila do výzkumného procesu**. Oba publikované články jsou sice ve spoluautorství se seniornějšími výzkumníky/cemi, doktorandka je nicméně v obou případech první autorkou a podle přiloženého potvrzení vždy přispěla k textu v rozsahu cca 50 % (není nicméně podrobněji určeno, jakými konkrétními dovednostmi do každého článku přispěla).

Vlastní časopisecké studie jsou poměrně zdařilé věcně, datově jsou robustní a jsou zároveň metodologicky dostatečně kvalitní. Při „velké obhajobě“ nemá – po mém soudu – valného smyslu navrhopvat jejich úpravy, nebo zpochybňovat jejich závěry.

U „velké obhajoby“ se nicméně klade značný důraz na zhodnocení toho, do **jaké míry vzala autorka v potaz posudky a diskuzi z obhajoby malé a do jaké míry se jí podařilo tyto podněty využít ke zlepšení práce**. Protože jsem práci oponoval i při tzv. „malé obhajobě“, zaměřím se v tomto posudku zejména na posun práce v oblastech navržených v minulém posudku ke zlepšení. Ve svém minulém posudku jsem zejména zdůraznil tyto záležitosti:

- a. Jaká je relevance předložené práce z hlediska praxe sociologického zkoumání?
- b. V čem je práce přínosná pro sociologickou teorii?
- c. Jaké inovace přináší v oblasti sociologických metod?
- d. Jaká prázdná místa na sociologické mapě společnosti (nejen té české) práce doplňuje?

S ohledem na tyto otázky, které se primárně týkají celkového rámování práce (a tedy hlavně úvodní a závěrečné části práce), jsem v předchozím posudku zdůraznil, že „**úvod a závěr budou vyžadovat další důkladnou práci, přepracování a rozšíření**“. Podobný závěr vyplynul i ze samotné „malé obhajoby“.

Se značným politováním konstatuji, že studentka na tyto výzvy nereagovala prakticky vůbec. **Úvod i závěr doznaly jen kosmetických změn** co do rozsahu i obsahu. Například úvod (vymezený pro potřeby tohoto srovnání od začátku sekce „Introduction“ do konce sekce „The Czech context“) pro MO měl rozsah 31484 znaků, pro VO měl rozsah 31583 znaků. Podobně závěry práce (sekce „Conclusions“) měla ve verzi pro MO 3159 znaků a ve verzi pro VO má 3176 znaků. **Celkem tedy v obou těchto stěžejních částech práce přibylo 116 znaků** (to je nárůst o cca 3 promile). **Má toto být to „důkladné přepracování a rozšíření“?**

(Ponechme teď stranou skutečnost, že závěr práce má jen velmi málo přes jednu stranu, což je samo o sobě vysoce nestandardní).

Z věcného hlediska i celkového vyznění textu jsem tyto změny, musím se přiznat, při prvním čtení ani nezaznamenal a musel jsem velmi podrobně pátrat, zda vůbec nějaké změny text obsahuje. Drobné úpravy jsem nakonec identifikoval. Naprostá většina textu (úvodu a závěru) se nicméně nezměnila vůbec: většina odstavců zůstala úplně beze změny, nezměnila se struktura textu, objevují se jen dílčí korekce a doplnění v rozsahu několik slov.

Věcné úpravy práce tedy má očekávání naprosto nenaplnily. Důkladné přepracování a rozšíření by mělo mít zcela jiné parametry.

S ohledem na shora řečené se domnívám, že **práci nelze doporučit k obhajobě**. Studentku je třeba znovu vyzvat k **důkladnému přepracování a rozšíření úvodu a závěru práce** v duchu výše uvedených otázek.

8.4.2024

Martin Kreidl